

Hodnocení: 3 body – nepište tolik o tom, o čem autoři píší „nejprve“ a „v závěru“; nepopisujte obsah (o čem všem text je), ale snažte se postihnout hlavní pointu; rozdíly uvnitř „laické“ skupiny by si asi zasloužily relativně více pozornosti, patří k tomu nejpodstatnějšímu, co autoři zjistili

Democracy, Technocracy, and the Secret State of Medicines Control: Expert and Nonexpert Perspectives

Alternativní název: *Odborná znalost, posuzování a utajování: Pohledy na demokratizaci udělování licencí*

Julia Sheppard a John Abraham se v této empirické studii zabývají pohledy různých zainteresovaných skupin na regulaci léčiv, respektive o udělování licencí léčivům. Nejprve rozlišují dva přístupy ke kontrole tohoto procesu – technokratický (založeno na čistě expertním, utajeném rozhodování) a demokratický (větší participace dotčených skupin na rozhodování – diskutováno na konci článku).

Zkoumané osoby byly rozděleny do dvou skupin. Na skupinu expertů a skupinu „ne-expertů“ (jednalo se spíše o lidi nerozhodující o udělování licencí, jelikož podskupiny ne-expertů tvořili jak pacienti, tak například zdravotnický personál nebo studenti medicíny). Skupina expertů se vyslovovala spíše pro technokratickou formu rozhodování a celého procesu, byť i v této skupině bylo několik zástupců demokratičtějšího přístupu (navíc velká část vědců připouštěla mimo-vědecké vlivy na rozhodování – farmaceutické firmy apod.). Systém tedy této skupině spíše vyhovoval a v článku byly tyto pozice označeny za „hierarchistické“. Ve skupině „laiků“ byla nejvíce proti těmto postojům skupina pacientů (i zdravotní profesionálové vykazovali poměrně velkou skepsi), kteří projevovali největší nedůvěru vůči expertním rozhodnutím a celému systému regulace léčiv. Zároveň také požadovali (ne jen větší informovanost o procesu) větší možnost participace zainteresovaných skupin na procesu schvalování.

V závěru článku byly diskutovány možné metody demokratizace vytváření expertíz, které by do rozhodování zahrnuly i skupiny, jež jsou expertízami dotčené, ale nemají možnost se na jejich vytváření podílet. Možné řešení autoři spatřují ve vytvoření prostoru, jež by umožnil větší sociální ukotvení vytváření expertíz. Autoři například zmiňují možnost zřízení jakési subkomise „veřejného zájmu“, která by byla složena ze zástupců jednotlivých

skupin, podílela by se na procesu vytváření a také by tvořila protiváhu vlivu farmaceutických firem.

ABRAHAM, John / SHEPPARD, Julie (1997): Democracy, technocracy, and the secret state of medicines control: Expert and nonexpert perspectives. *Science, Technology, & Human Values*, 22 (2): 139-67